

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 422

Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 8/2025

TRE:2302/02.02.01/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 8/2025 merkitään tiedoksi.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta erikseen kokouksessa.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 8/2025 merkitään tiedoksi.

Asia esitellään ylimääräisenä asiana valtuuston kokouksessa 13.10.2025.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle, talousjohtaja Mikko Koskelalle, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle, johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Pekka Salmelle ja johtaja Lauri Savisaarelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Elokuun toteuman perusteella laadittu tilinpäätösennusteen tulos on 55,8 milj. euroa alijäämäinen. Tuloksen ennustetaan toteutuvan 32,7 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana, mitä selittää erityisesti verotulojen ja pysyvien vastaavien myyntivoittojen alitukset sekä ylitykset kunnan rahoitusosuudessa työttömyystuista. Tilikauden tulosennuste ilman satunnaisia eriä on 24,1 milj. euroa edellisvuotta heikompi. Ennuste on heikentynyt kesäkuun tilanteesta 1,7 milj. euroa, mikä aiheutuu verotuloennusteen ja työttömyysetuuksien ennusteiden heikentymisestä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Toimintatuottojen ennuste on 17,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Toimintatuottojen alitusta selittää pysyvien vastaavien myyntivoittojen, rakennusvalvonnan maksutuottojen, maankäytösopimuskorvausten ja ulkoisten vuokratuottojen suunniteltua pienemmät toteumat. Lisäksi työllisyysalueen kustannuksiin perustuvat myyntituotot muilta jäsenkunnilta toteutuvat ennusteen mukaan budjetoitua pienempinä. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 6,3 milj. euroa budjetoitua pienempinä palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen takia. Alitukseen vaikuttaa erityisesti Tampereen seudun työllisyysalueen tarkentunut tilinpäätösennuste. Vastaavasti kunnan rahoitusosuus työttömyystuista ylittyy merkittävästi. Toimintakate-ennuste on 10,8 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Ennusteen mukaan asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakate on toteutumassa 15,3 milj. euroa budjetoitua heikompana.

Verotulojen ennuste on 22,0 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Kunnallisverotulojen arvioidaan toteutuvan 15,0 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Kunnallisveron arvioidaan kasvavan vaatimattomasti ja kuluvan vuoden verokertymää pienentää oikaisu, jossa korjataan vuonna 2024 liikaa tilitettyjä veroja. Yhteisöverotulojen arvioidaan alittavan talousarvion 6,0 milj. euroa. Arviossa on huomioitu tammi-elokuun verontilitykset sekä valtiovarainministeriön, verohallinnon ja Suomen Kuntaliiton arviot tulokehityksestä. Verotuloennuste on kokonaisuudessaan 5,2 milj. euroa edellisvuotta heikompi yhteisöverotulojen huonon kehityksen vuoksi.

Valtionosuusennuste on 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempi. Valtionosuusennuste on 41,1 milj. euroa edellisvuotta suurempi työllisyyspalveluihin osoitetun rahoituksen vuoksi. Valtionosuuden kasvu ei kompensoi täysimääräisesti TE-palvelujen uudistuksen aiheuttamaa toimintakatteen heikentymistä.

Rahoitustuottojen ja -kulujen ennuste on yhteensä 2,3 milj. euroa talousarviota parempi, mikä aiheutuu osinkotulojen ylityksestä ja korkokulujen alituksesta markkinakorkojen ollessa hieman talousarviossa arvioitua alhaisemmalla tasolla.

Poistojen ennuste on 2,5 milj. euroa suunniteltua suurempi, mikä aiheutuu yhdyskuntalautakunnan poistoennusteen tarkentumisesta.

Vuosikate-ennuste 81,4 milj. euroa kattaa poistoista ja arvonalentumisista 59 prosenttia.

Nettoinvestointien ennuste 242,0 milj. euroa alittaa muutetun talousarvion 52,4 milj. eurolla. Asunto- ja kiinteistölautakunnan investointiennuste on yhteensä 23,6 milj. euroa budjetoitua pienempi, koska useat talonrakennushankkeet siirtyvät seuraavalle vuodelle ja Hiedanrannan vesialueen nollakuidun poistamisen aikataulu viivästyy lupa-asioiden vuoksi. Yhdyskuntalautakunnan investointiennuste on 14,9 milj. euroa budjetoitua pienempi Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakennustöiden ja Hiedanrannan hankkeiden siirtymisen vuoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Konsernihallinnon investointiennuste on yhteensä 11,9 milj. euroa budjetoitua pienempi, koska Tampereen Särkänniemi Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahastoon tehtävä sijoitus siirtyy hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen takia. Vastaavasti toteutunutta Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvää yhteensä 9,0 milj. euron SVOP-sijoitusta ei ole huomioitu vielä talousarviossa.

Ennusteen mukaan vuosikate riittää kattamaan vain 34 prosenttia nettoinvestoinneista.

Kaupungin lainakantaennuste on 1038,3 milj. euroa (3 940 euroa/asukas), mikä on 4,9 milj. euroa talousarviota vähemmän. Lainakannan kasvuksi ennustetaan 94,7 milj. euroa vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna.

Konsernin tulosenennuste on 29,1 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 76,9 milj. euroa heikompi kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Tulosenennusteen heikentymistä selittävät mm. kaupungin tulosenennuste, Tavase Oy:n arvioitu pysyvien vastaavien alaskirjaus sekä useiden konserniyhtiöiden heikentyneet ennusteet. Konsernin investointiennuste on 499,1 milj. euroa. Lainakantaennuste 2 722,4 milj. euroa, jossa on kasvua edellisvuoteen 233,6 milj. euroa.

Toiminnan ja talouden katsauksessa raportoidaan talousarvion toiminnan tavoitteiden (pl. tytäryhteisöjen tavoitteet) etenemisestä tammi-elokuun aikana sekä esitetään arvio niiden toteutumisesta vuoden loppuun mennessä. Talousarvion toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan ja pormestariohjelmaan. Tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille. Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2025 talousarviossa 51 sitovaa toiminnan tavoitetta, joista 19 oli kaupunkitasoisia ja 32 kohdistui ensisijaisesti lautakunnille.

Valtaosan toiminnan tavoitteista arvioidaan toteutuvan suunnitellusti tai niiden toteutumisesta ei voida vielä tässä vaiheessa vuotta arvioida. Suunnitellusti ovat toteutumassa muun muassa tavoitteet, jotka liittyvät 1.-9.-luokkalaisten koulupäivän aikaiseen koettuun hyvinvointiin, nuorten päihteiden käytön vähentymiseen, suomen- ja englanninkielisen lukiolinjan käynnistymiseen, kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon, joukkoliikenteen matkustajamääriin, teollisuuden uudistumisen tukemiseen sekä digitaalisiin asiointimahdollisuuksiin.

Kaupunkitasoisista sekä lautakunnille asetetuista tavoitteista kuuden arvioidaan jäävän toteutumatta. Toteutumatta arvioidaan jäävän tavoitteet, jotka liittyvät 2.-, 7.- ja 9.-luokkalaisten oppimistuloksiin, syrjintää kokeneiden osuuteen, kokemukseen oman asuinalueen kehittämistä koskevista vaikuttamismahdollisuuksista, odotukset ylittävään palvelukokemukseen sekä talouden tavoitteisiin koskien tilikauden tulosta ja investointien tulorahoitusprosenttia.

Talousarvioletavoitteiden ja lautakuntien toimenpiteiden seurannan tueksi on luotu kolme kertaa vuodessa päivittyvä PowerBI-raportti. Raportilla on mahdollista tarkastella tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä raportointikausittain ja vastuutahoittain. Lisätietoja raportista on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

saatavissa osoitteessa www.tampere.fi/tampereen-strategia/strategian-toteuttaminen.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti. Asian käsittely ylimääräisenä valtuuston asiana on perusteltua, jotta elokuun tilanteessa laadittu tilinpäätösennuste saadaan kaupunginvaltuuston käsittelyyn ennen kaupunginvaltuuston marraskuun talousarviokokousta. Asia on tarkoituksenmukaista käsitellä ennen kaupunginvaltuuston vuoden 2026 talousarviokäsittelyä oikea-aikaisen tilannekuvan antamiseksi kaupunginvaltuustolle.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Mikko Koskela, Vesa-Matti Kangas, Nina Mustikkamäki

Liitteet

- 1 Kh 6.10.2025 Toiminnan ja talouden katsaus 08_2025
- 2 Kh 6.10.2025 Toiminnan ja talouden katsaus 08_2025, esitysmateriaali
- 3 Kh 6.10.2025 Tampereen kaupungin konsernikatsaus 08_2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§422

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)